

ความต้องการของคนพิการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐ



นายอรรถพงศ์ สงวนเดือน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประชากรศาสตร์

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6136-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I21627253

22 ต.ค. 2549

NEEDS OF DISABLED PERSONS FOR GOVERNMENT'S SERVICES AND SOCIAL WELFARE

Mr. Authapong Sanguanduan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Demography

College of Population Studies

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6136-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์                      ความต้องการของคนพิการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐ  
โดย    นายอรรถพงศ์ สงวนเดือน  
สาขาวิชา                                      ประชากรศาสตร์  
อาจารย์ที่ปรึกษา                              ศาสตราจารย์ ดร.ภัสสร ลิมานนท์

---

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้  
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

.....  
.....

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยประชากรศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....  
..... ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์วดี ชูโต)

.....  
..... อาจารย์ที่ปรึกษา  
(ศาสตราจารย์ ดร.ภัสสร ลิมานนท์)

.....  
..... กรรมการ  
(ศาสตราจารย์ ดร.เกื้อ วงศ์บุญสิน)

.....  
..... กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา เอ็นท์)

อรรถพงษ์ สงวนเดือน : ความต้องการของคนพิการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐ.  
(NEEDS OF DISABLED PERSONS FOR GOVERNMENT'S SERVICES AND SOCIAL WELFARE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศ.ดร.ภัทสร ลิมานนท์, 87 หน้า. ISBN 974-17-6136-8.

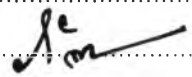
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางประชากร ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยเสริมแรง และความต้องการด้านบริการและการสงเคราะห์ของคนพิการ รวมทั้งเพื่อศึกษาว่าปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวนี้ ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในความต้องการด้านบริการและการสงเคราะห์ของคนพิการมากน้อยเพียงใด โดยใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจภาวะทุพพลภาพและความพิการ พ.ศ.2545 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนพิการที่ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 7,713 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การกระจายอัตราร้อยละแสดงคุณลักษณะทั่วไปของข้อมูล และใช้การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ผลการศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างคนพิการพบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-74 ปี มีสถานภาพสมรสยังคงสมรสอยู่ อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ไม่ทำงาน มีความพิการทางการมองเห็น มีระยะเวลาพิการนาน 5 ปี หรือต่ำกว่า ไม่มีความลำบากในการประกอบกิจวัตรประจำวัน ไม่ใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ และมีความต้องการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับความต้องการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐพบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว สามารถอธิบายความแปรผันของตัวแปรตามได้ร้อยละ 2.6 โดยตัวแปรอิสระภายใต้ปัจจัยเสริมแรงเป็นปัจจัยอันดับแรกที่สามารถอธิบายความแปรผันของตัวแปรตามได้ร้อยละ 1.3 รองลงไป ได้แก่ ตัวแปรอิสระภายใต้ปัจจัยทางประชากร และตัวแปรอิสระภายใต้ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสามารถอธิบายความแปรผันของตัวแปรตามได้ไล่เลี่ยกัน คือ ร้อยละ 0.7 และร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

นอกจากนั้นยังพบว่า ตัวแปรอิสระที่อธิบายตัวแปรตามได้ตามสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ เพศ เขตที่อยู่อาศัย การทำงาน และความลำบากในการประกอบกิจวัตรประจำวัน กล่าวคือ คนพิการที่เป็นเพศหญิง อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ไม่ได้ทำงาน และมีความลำบากในการประกอบกิจวัตรประจำวัน มีสัดส่วนความต้องการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐมากกว่าคนพิการที่เป็นเพศชาย อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยังคงทำงานอยู่ และไม่มีความลำบากในการประกอบกิจวัตรประจำวัน

วิทยาลัยประชากรศาสตร์  
สาขาวิชา ประชากรศาสตร์  
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิิต.....อรรถพงษ์ สงวนเดือน.....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

# # 4587060651 : MAJOR DEMOGRAPHY

KEY WORD: NEEDS / DISABLED / GOVERNMENT'S SERVICES / SOCIAL WELFARE

AUTHAPONG SANGUANDUAN : NEEDS OF DISABLED PERSONS FOR  
GOVERNMENT'S SERVICES AND SOCIAL WELFARE. THESIS ADVISOR :  
PROF.BHASSORN LIMANONDA, Ph.D. 87 pp. ISBN 974-17-6136-8.

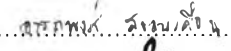

The objective of this study was to examine the relationship between the demographic characteristics, socio-economic factors and reinforcement factors and needs of disabled persons for Government's services and social welfare. The analysis was based on the data obtained by "The 2002 Disability Survey" conducted by the National Statistical Office. The sample of 7,713 disabled persons aged 15 and over who answered the questionnaires themselves were included in the analysis.

Majority of the respondents were females, aged 60-74 years old, married, lived in the non-municipal areas, had elementary education, did not work, visually impaired, were disabled for less than 5 years, did not have problems in performing daily activities, did not use aid equipment, and needed for Government's service and social welfare.

The analysis, through the use of Multiple Classification Analysis (MCA) revealed that 10 independent variables explained only 2.6 percent of the variation of the needs of disabled persons at the 0.05 statistically significance level. Among the three sets of independent variables, the reinforcement factors could best explain the variation (1.3 percent) of the needs, followed by the demographic characteristics and socio-economic factors (0.7 and 0.6 percent respectively).

In addition, the following independent variables could explain the variation of the needs of disabled persons at 0.05 statistically significance level; sex, non-municipal area, working status, and difficulty in performing daily activities. That is, much higher proportions of disabled persons who were females, lived in non-municipal areas, did not work, and had difficulty in performing daily activities were in greater need of Government services and social welfare than those who were males, lived in municipal areas, worked and did not have much difficulty in performing daily activities.

College of Population Studies  
Field of study Demography  
Academic year 2004

Student's signature..........  
Advisor's signature..........

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.ภัสสร ลิมานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้แนวคิด หลักการ การวิเคราะห์วิจัยอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนให้คำแนะนำ และแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์วดี ชูโต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.เกื้อ วงศ์บุญสิน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา เอ็นท์ กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์วิทยาลัยประชากรศาสตร์ ที่กรุณาให้ความรู้และอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณ คุณพรทิพย์ ไสภณ ที่ได้ช่วยจัดการเอกสารประกอบการสอบวิทยานิพนธ์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิจัยและเจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศทางประชากรศาสตร์ที่ช่วยเหลือในการสืบค้นข้อมูลและการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำวิทยานิพนธ์ และขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ นิสิตประชากรศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือระหว่างการศึกษาและจัดทำวิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกคนในครอบครัว เป็นอย่างสูงที่ให้การสนับสนุนในการศึกษา และเป็นกำลังใจตลอดมา

# สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 แนวคิดเชิงทฤษฎี.....	3
1.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
1.5 กรอบแนวคิด.....	27
1.6 สมมติฐานของการศึกษา.....	28
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
2 ระเบียบวิธีวิจัย.....	30
2.1 แหล่งข้อมูล.....	30
2.2 ขั้นตอนการเลือกตัวอย่าง.....	30
2.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	32
2.4 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	32
2.5 นิยามศัพท์.....	33
2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล.....	36
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
3.1 คุณลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	37
3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับความต้องการด้านบริการและการส่งเคราะห์ จากภาครัฐ.....	42

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	70
4.1 สรุปผลการศึกษา.....	70
4.2 ข้อเสนอแนะ.....	75
รายการอ้างอิง.....	79
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	87



## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การเปรียบเทียบทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของ Maslow และทฤษฎี ERG ของ Clayton.....	5
2 จำนวนชุมชุมอาคาร/หมู่บ้าน จำแนกตามภาคและเขตการปกครอง.....	31
3 จำนวนครัวเรือน จำแนกตามภาคและเขตการปกครอง.....	32
4 การกระจายอัตราร้อยละของคุณลักษณะด้านต่างๆ ของตัวอย่างของการศึกษา.....	39
5 สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษาความต้องการของคนพิการ ด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐ.....	45
6 อัตราร้อยละของความต้องการของคนพิการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐ จำแนกตามปัจจัยทางประชากร ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยเสริมแรง โดยวิธีการวิเคราะห์การจำแนกพหุ.....	66
7 สรุปผลการวิเคราะห์การจำแนกพหุของความต้องการของคนพิการด้านบริการและการสงเคราะห์จากภาครัฐ จำแนกตามปัจจัยทางประชากร ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยเสริมแรง ก่อนและหลังควบคุมตัวแปรอิสระ.....	78

## สารบัญแนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของพฤติกรรม.....	8
2 กรอบแนวคิดในการศึกษาความต้องการของคนพิการด้านบริการและการสงเคราะห์ จากภาครัฐ.....	28
3 กรอบแนวคิดเสนอแนะการวิจัยในอนาคตเรื่องความต้องการของคนพิการด้านบริการ และการสงเคราะห์จากภาครัฐ.....	77